

Γ. Καπετανάκη, Ν. Χρηστέα, Π. Τρουπάκη, Π. Κυβέλου, Θ. Βενε-  
τσανάκη καὶ Γ. Δουράκη ἐστάλη πρὸς τὴν Ἀρχὴν ἐπιστολή, πρὸς  
ἐνδειξιν τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὸν ἐτοιμαζόμενον ἀγῶνα, μᾶλλον  
συνθηματικῶς ἐμιλοῦσα περὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς σχολῆς.

ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου διατάχθη δ' Ἀναγνωσταρᾶς ἐν Πελοποννήσῳ  
ὅπως ὑποβάλῃ λεπτομερῆ ἐκθεσιν περὶ τῶν ἐκεῖ δυνάμεων τῶν Τούρ-  
κων καὶ τῶν δυναμένων νὰ πολεμήσωσιν Ἑλλήνων. Κατὰ τὴν ἐκθεσιν  
τύτην εἰς Πελοπόννησον, ἐξαιρουμένης τῆς Μάνης, ὑπῆρχον πρὸ  
τῆς ἐπανάστασεως 11.400 Τούρκοι στρατιῶται καὶ 94.500 χρι-  
στιανοὶ μαχηταί. Περὶ δὲ τῆς Μάνης ὑπέβλεπε τὴν ἀκόλουθον ἰδιαι-  
τέραν κατάστασιν :

	Ἐπαρχίαι (καπετανίαι)	Καπεταναῖοι, ὀνόματα αὐτῶν καὶ παρανόματα	Στρατιῶται
1	Σταυροπήγιον - Ἀλμυρὸ	Γεωργάκης Χριστοδουλάκης	500
2	Πόρτον Κυτριάς	Θεοδωράκης Κουμουνδουράκης	500
3	Εἰς τὸ αὐτὸ πόρτον	Παναγιώτης Μούρτζινος	700
4	Ἀνδρουβίστα - Σκαρδαμούλα	Ἀλέξανδρος Κιτρινιάρης	300
5	Μεγάλη Καστάνια	Κωνσταντῆς Δουράκης	400
6	Ζυγὸς μετὰ χωριά του	Χρηστέας	1000
7	Μηλιά μετὰ χωριά της	Πανάγος Κυβέλος	500
8	Μικρὰ Καστάνια	Βασίλης Βενετζιανάκης	250
9	Πόρτον Τζιμοδα	Κυριακούλης ἀδελφὸς τοῦ Μπέη	1000
10	Μέσα πόρτον μετὰ χωριά	Θεοδωράκης Κάτζος	400
11	Βάδια μετὰ χωριά της	Μιχαλακιάνοι καὶ λοιποὶ	400
12	Πόρτοκάγιο (δι' ἀρμάδα)	Γιάννης Κατζῆς καὶ Δ. Λιγοράκος	300
13	Βαθὸ καὶ Μπασαβάς	Τζιγουρίου καὶ Καβαλιέρης	600
14	Μαραθονῆσι πόρτο	Γεωργάκης καὶ Μαγγιὸρ Πιέρρος	600
15	Καρυόπολις	Γεωργάκης Καβαλιεράκης	300
16	Καὶ δευτέρα σπίτια ποῦ εὐγαίνουν χωρὶς ἀρχηγὸν	Ὀλότης	7750

Ἡ ἐκθεσις αὕτη τοῦ Ἀναγνωσταρᾶ ἐκρίθη ὡς λίαν ὑπερβολικὴ,  
ὡς ἴσως ἀφορᾷ τὴν διαφορὰν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ  
Τούρκων τῆς Πελοποννήσου. Ὑπεβλήθησαν ἐπίσης πρὸς τὴν ἀνω-  
τάτην Ἀρχὴν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ ἄλλαι ἐκθέσεις, ἐκ πάν-  
των δὲ τούτων ὁ Ἰω. Φιλήμων (1) συνέταξε μίαν πραγματικὴν ταιαύ-

(1) Δοκίμιον περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως τ. Α' σ. 213.

την περὶ τῶν ὀλίγων πρὸ τῆς ἐπανάστασεως δυνάμεων ἐν Πελοπο-  
νήσῳ. Κατ' αὐτὴν οἱ Τούρκοι ἀνήρχοντο εἰς 5.200 καὶ οἱ Ἑλλήνες μα-  
χηταὶ εἰς 13.300, πλὴν τῆς Μάνης, τῆς ὁποίας τὴν δύναμιν ὑπολο-  
γίζει ὡς ἑξῆς :

	Καπετανίαι	Ἄνδρες	Ἀρχηγοὶ ὀπλων
1	Σταυροπήγιον	1000	Κουμουνδουράκης, Καπετανάκης
2	Ἀνδρουβίστα	600	Παν. Τρουπάκης ἢ Μούρτζινος
3	Μεγάλη Καστάνια	500	Δουράκης
4	Ζυγὸς	700	Χρηστέας, Κυβέλος
5	Τζιμοδα	1000	Πέτρος Μαυρομιχάλης
6	Μέση	700	Μιχαλακιάνοι
7	Λάγεια	400	Γληγορακόγκωνας
8	Καρυόπολις	600	Τσιγκουριός, Καβαλιέρης
9	Μαραθονῆσι	500	Γρηγοράκαι
		6000	

Φαίνεται ὅμως ὅτι εἰς τὴν ἀνωτέρω κατάστασιν περιελήφθησαν  
μόνον οἱ τακτικοὶ μαχηταὶ ὑπὸ τοὺς καπεταναίους, ἀφοῦ κατὰ τὴν  
ἐπανάστασιν αἱ πολεμικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας ἀνήλθον εἰς πολὺ  
μεγαλύτερον ἀριθμὸν, διότι ἔλαβον μέρος πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ  
φέρωσιν ὄπλα. Εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις (κυρίως κατὰ τὴν ἐκστρα-  
τείαν τοῦ Ἰβραήμ κατὰ τῆς Μάνης) ἐπολέμησαν καὶ ὄλοι αἱ γυναῖ-  
κες μετὰ τῶν ἀνδρῶν.

Ἡ ὥρα τοῦ μεγάλου ἀγῶνος ἐπλησίαζε καὶ πυρετώδεις προε-  
τοιμασίαι παρ' ὄλοι τὰ γλισχρα μέσα διεξήγοντο ἐν Μάνη διὰ τὴν  
ἐναρξιν αὐτοῦ. Κατὰ τὸν Τρικούπη (1) «δικαίως ἐθεωρεῖτο ἡ Μάνη  
διὰ τὰ πλεονεκτήματά της πολεμικὸν κέντρον τῆς Πελοποννήσου»  
ἐπρόκειτο δὲ νὰ κινηθῶσιν οἱ κάτοικοι της πρὸς τῶν ἄλλων, διότι  
εἰς ἐκεῖνους ἀπέβλεπον κυρίως οἱ λοιποὶ λαοὶ τῆς Πελοποννήσου  
διὰ τὴν φήμην τῆς ἀνδρείας των». Ἐν ἀρχῇ τοῦ 1821 κατῆλθεν εἰς  
Μάνην ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης καὶ, ὡς ἀφηγεῖται ὁ ἴδιος (2), ἀπὸ  
τὰς 6 Ἰανουαρίου ἕως τὰς 22 Μαρτίου ἐπροσπάθησα, ἐνέργησα εἰς

(1) Σπ. Τρικούπη, Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως τ. Α' σ. 39.

(2) Θ. Κολοκοτρώνη, Διήγησις συμβάντων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς σ. 50.